اخبار کوتاه

امروز؛ پیش فروش بلیت قطارهای مسافری دی ماه

پیش فروش بلیت قطارهای مسافری برای بازه دی ماه از امروز(دوشنبه ۲۶ آذر ماه)آغاز می‌شود.

به گزارش پیام آشنا، بنابر اعلام راه آهن جمهوری اسلامی ایران، پیش فروش بلیت برای بازه زمانی یاد شده در کلیه محورها (مسیرهای رفت تا تاریخ ۳۰ دی و مسیرهای برگشت تا یکم بهمن) ، از ساعت ۸ تا ۱۰ صبح روز شنبه ۲۶ آذر ماه، از طریق سکوهای مجاز فروش اینترنتی بلیت آغاز می‌شود. پیش فروش حضوری بلیت های این بازه زمانی نیز، از ساعت ۱۰ تا ۱۲ روز دوشنبه ۲۶ آذر ماه، از طریق مراکز مجاز فروش حضوری انجام می‌پذیرد. لازم به ذکر است از ساعت ۱۲ روز دوشنبه به بعد، به صورت همزمان پیش فروش ادامه خواهد داشت. همچنان برای کسب اطلاعات بیش‌تر می‌توانید به صورت شبانه‌روزی با سامانه اطلاع‌رسانی راه‌آهن به شماره ۰۲۱۵۱۲۹۹ تماس بگیرید یا به پایگاه اینترنتی www.rai.ir مراجعه کنند.

حراج شمش طلای مرکز مبادله ایران به تعویق افتاد

مرکز مبادله ایران در اطلاعیه‌ای اعلام کرد: به دنبال اعلام تعطیلی یکشنبه از سوی استانداری تهران و تعطیلی شبکه بانکی تهران، برگزاری هفتاد و ششمین حراج شمش طلای مرکز مبادله ایران که قرار بود از ساعت ۱۲ دیروز آغاز شود به روز سه‌شنبه ۲۷ آذرماه منتقل شد.

به گزارش پیام آشنا، متقاضیان خرید شمش طلای مرکز مبادله ایران می‌توانند تا ساعت ۲۴ روز دوشنبه ۲۶ آذرماه، با واریز مبلغ سه میلیارد و پانصد میلیون ریال (۳۵۰ میلیون تومان) به عنوان وجه الضمان به ازای هر قطعه شمش طلا در هفتاد و ششمین حراج این مرکز در روز سه شنبه شرکت کنند. طبق آخرین اطلاعات اعلامی از سوی مرکز مبادله، در هفتاد و پنجمین جلسه حراج شمش طلا که سه‌شنبه ۲۰ آذرماه ۱۴۰۳ در مرکز مبادله ایران برگزار شد، از مجموع ۱۱۱ کیلوگرم شمش طلای استاندارد عرضه شده در حراج های عمده و خرد تالار معاملات طلای این مرکز، همه شمش‌ها با میانگین قیمت ۶ میلیارد و ۲۲۷ میلیون تومان به ازای هر شمش طلای استاندارد معامله شد. همچنین در ۷۵ حراج شمش طلای مرکز مبادله ایران، ۱۳ هزار و ۲۷ کیلوگرم شمش مورد داوست قرار گرفت که در نتیجه آن نزدیک به ۶۱.۷ هزار میلیارد تومان ارز حاصل از صادرات به چرخه اقتصاد کشور وارد شد.

بازار ارز توافقی با شفافیت در عرضه و تقاضا، رانت‌ها را حذف می‌کند

رئیس کمیسیون سرمایه گذاری و تامین مالی اتاق بازرگانی، صنایع‌معادن و کشاورزی ایران با اشاره به اقدام بانک مرکزی و مرکز مبادله در راه اندازی بازار ارز تجاری گفت: بازار ارز توافقی با شفافیت در عرضه و تقاضا رانت ها را حذف می کند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، فرشید شکرخدایی در خصوص ایجاد بازار ارز توافقی گفت: این امر نه تنها موجب شفافیت در عرضه و تقاضا می شود بلکه به تک نرخی شدن ارز کمک می کند. وی افزود: چند نرخی بودن ارز مشکلاتی را برای صادر کننده و وارد کننده ایجاد کرده بود که این بازار به حذف چند نرخی بودن ارز منجر می شود. رئیس کمیسیون سرمایه گذاری و تامین مالی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران با بیان اینکه نرخ ارز در بلند مدت کاهشی می شود گفت: هر قدر عرضه ارز بیشتر شود به همان مقدار نیز نرخ ارز کاهشی می شود. این بازار ارز توافقی است که نرخ ارز را تعیین می کند وی تاکید کرد: اگر رقم های درشت ارز صادراتی حاصل از فولاد و پتروشیمی ها نیز در بازار مبادله ای وارد شود به طور قطع نرخ ارز کاهشی خواهد شد. شکرخدایی تصریح کرد: هر چند در کوتاه مدت، تک نرخی شدن باعث افزایش برخی از اقلام وارداتی می شود می شود اما بدون شک در بلند مدت با حجم مبادلات در بازار ارز توافقی شاهد کاهش نرخ ارز خواهیم شد که همراهی بانک مرکزی و مرکز مبادله ضروری است.

قطعی برق دو روز در هفته صنایع را تعطیل کرد

دبیرکل خانه صمت ایران گفت: بخشنامه مربوط به تعطیلی صنایع به دلیل قطعی برق به مدت دو روز در هفته ابلاغ شد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، آرمان خالقی دبیرکل خانه صنعت معدن و تجارت ایران در درباره تعطیلی صنایع به دلیل قطعی برق، اظهار کرد: تا دو روز در هفته به برخی از صنایع در برخی از شهرک‌های صنعتی از جمله شهر صنعتی کاوه در شهر سلوه ابلاغ شده است. وی افزود: بخشنامه قطعی برق ابلاغ شده و از هفته آینده باید اجرایی شود. خالقی تصریح کرد: قطعی برق به صورت ۲۴ ساعته بوده و دو روز کامل واحد صنعتی برق نخواهد داشت. دبیرکل خانه صمت ایران درباره جابه جایی روزهای خاموشی با آخر هفته اظهار کرد: با توجه به اینکه در ابتدای شروع خاموشی‌ها هستیم هنوز درباره فعال بودن صنایع در پایان هفته تصمیم اتخاذ نشده بنابراین تا اتخاذ تصمیم نهایی واحدها می‌توانند پایان هفته هم مشغول به کار باشند منتهی این امر برای کارفرما بسیار هزینه ساز است.

ارزش افزوده بازسازی و مرمت فرش دستباف

مدیرعامل اتحادیه تعاونی‌های فرش دستباف با تاکید بر لزوم بازسازی و مرمت فرش دستباف، گفت: مرمت فرش ارزش افزوده بالایی دارد و موجب اشتغالزایی در کشور می‌شود.

به گزارش پیام آشنا، عبدالله بهرامی با اشاره به تعداد قالیبافان در کشور اظهار کرد: بر اساس آمارها در حال حاضر کمتر از یک میلیون نفر بافنده در کشور وجود دارد در حالی که تا سالها قبل این تعداد به بیش از ۲ میلیون نفر می رسید. وی افزود سال ۱۳۹۲ تعداد بافندگان بیمه شده در کشور ۵۰۰ هزار نفر بود ولی اکنون به کمتر از ۱۸۵ هزار نفر رسیده است. مدیرعامل اتحادیه تعاونی های فرش دستباف تصریح کرد: ظرفیت تولید در دهه هفتاد ۶ میلیون متر مکعب بود اما امروز به ۲ میلیون متر مکعب رسیده و به همان نسبت تعداد قالیبافان کاهش پیدا کرده است. بهرامی با بیان اینکه فرش دستباف دارای هویتی فرهنگی، هنری و صنعتی فاخر است، اظهار کرد: فرش دستباف، کالایی است که تمام مولفه‌های اقتصاد مقاومتی را دارا است و به دلیل داشتن مزیت نسبی در هر نقطه کشور امکان تولید دارد.

یک اقتصاددان در گفتگو با پیام آشنا مطرح کرد

افزایش نرخ ارز عامل کاهش قدرت خرید مردم

محبوبه بیدگی – یک اقتصاددان با تاکید بر کنترل تورم و جلوگیری از افزایش قیمت‌ها گفت: در واقع کشور نیازمند نظارت و کنترل قیمت‌ها سیاست‌های اقتصادی مناسب، استفاده از ابزارهای مالی و پولی و افزایش تولید داخلی دارد تا شاهد کاهش فشارهای تورمی و افزایش قیمت‌ها و در نتیجه ایجاد یک اقتصاد پایدار باشیم، علاوه بر این اصلاح سیاست های قیمت گذاری و دسترسی به اجناس و خدمات نقش مهمی در کنترل تورم و تاثیرات ناشی از افزایش نرخ ارز خواهد داشت.

دکتر ابراهیم رزاقی اقتصاددان و عضو هیئت علمی دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران پیرامون افزایش نرخ ارز و تاثیر آن بر تورم پنهان و آشکار در کشور، گفت: در واقع هرگونه افزایش نرخ ارز در کشور نه تنها منجر به تورم پیدا و پنهان می شود بلکه قیمت کالاهای اساسی و سایر کالاهای دیگر را افزایش خواهد داد که در قیمت محصولات تمام شده داخلی تاثیر بسزایی دارد.

این استاد دانشگاه با بیان اینکه بالا رفتن نرخ ارز افزایش هزینه های تولید و واردات را رقم می زند و در نهایت شاهد افزایش قیمت محصولات، خدمات بهداشت و درمان نیز هستیم، افزودنی تردید این امر تورم پنهان و آشکار را در کشور فراهم می کند و منجر به کاهش قدرت خرید مردم و توان تقاضایی آنها می شود، بنابراین باید مسئولان از دولت گرفته تا مدیران اقتصادی باید تاثیرات افزایش نرخ ارز را با جدیت مدیریت کنند.

این اقتصاددان با تاکید بر کنترل تورم و جلوگیری از افزایش قیمت ها، گفت: در واقع کشور نیازمند نظارت و کنترل قیمت ها، سیاست های اقتصادی مناسب، استفاده از ابزارهای مالی و پولی و افزایش تولید داخلی دارد، تا شاهد کاهش فشارهای تورمی و افزایش قیمت ها و در نتیجه ایجاد یک اقتصاد پایدار باشیم، علاوه بر این اصلاح سیاست های قیمت گذاری و دسترسی به اجناس و خدمات نقش مهمی در کنترل تورم و تاثیرات ناشی از افزایش نرخ ارز خواهد داشت.

وی با بیان اینکه نظارت شفاف بر تخصیص ارز به واردکنندگان و اختصاص آن به سرمایه گذاران معتبر از افزایش نامناسب قیمت‌ها جلوگیری می کند، تاکید کرد: استفاده نقطه ضعف در عدم نظارت مناسب بر کالاهای وارداتی منجر به قیمت گذاری نامناسب و افزایش تورم می شود که دولت نه تنها باید نظارت مناسبی بر کالاهای وارداتی داشته باشد تا از تورم ناشی از افزایش نرخ ارز و قیمت ها جلوگیری شود، بلکه تحقیقاتی برای تشخیص و رفع هرگونه نقص را در نظر گیرد.

این استاد دانشگاه به مواضع بانک مرکزی در پایبندی به نرخ ارز اشاره و افزود: متاسفانه با نوسانی که در حال حاضر وجود دارد این پایبندی به نرخ از اهمیت بسیاری برخوردار است و نه تنها شرایط مربوط را بهبود بخشیده بلکه به تثبیت بازار ارز نیز کمک می کند.

وی با اشاره به وجود کسری در بودجه که ناشی از فعالیت محتکران و انحصارگران است، یادآور شد: بنده به شدت قائلم که در حال حاضر افزایش نایابدار نرخ ارز مناسب نیست، مدیریت منطقی بودجه و نظارت جدی بر قیمت‌ها منجر به عدم کسری آن خواهد شد، به علاوه، اگر دولت بازنگری لازم را برای معافیت های مالیاتی داشته باشد، به تسهیل پرداخت هزینه‌های موجود و رفع کسری بودجه نیز منجر خواهد شد.

رزاقی در پایان خاطرنشان کرد: در حال حاضر بازار ارز از تغییرات و عکس العمل‌های بانک مرکزی تبعیت می کند که نشان از تغییر در نظام ارزی کشور دارد و ممکن است به دوره جدیدی از روابط بین بانک مرکزی و بازار ارز منتهی شود، اما باید توجه داشت که تحولاتی مانند مسائل غیرمنتظره در منطقه یا تغییرات در قیمت طلا می‌تواند تأثیرات مهمی بر روند بازار ارز داشته باشد.

mojgan.bidaki88@gmail.com

در نشست کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی البرز برسی شد

چالش‌ها و فرصت‌های توسعه گلخانه‌ها در البرز

دهمین نشست کمیسیون کشاورزی، آب و صنایع تبدیلی اتاق بازرگانی البرز با محوریت بررسی راهکارهای توسعه هوشمندانه گلخانه‌ها و بهبود الگوی کشت برگزار شد.

به گزارش پیام آشنا، دهمین نشست کمیسیون کشاورزی، آب و صنایع تبدیلی به ریاست تبی‌اله نوری‌نسب و با حضور رئیس پژوهشکده گلخانه‌ها و محیط‌های کنترل شده موسسه تحقیقات باغبانی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و اعضای کمیسیون برگزار شد.

در این نشست تبی‌اله نوری‌نسب رئیس کمیسیون کشاورزی، آب و صنایع تبدیلی اتاق بازرگانی البرز با اشاره به اهمیت رعایت الگوی کشت در کشاورزی اظهار کرد: در حال حاضر سطح منابع آبی زیرزمینی با کاهش شدیدی مواجه است، به گونه‌ای که باید ۴۰۰ متر حفاری کنیم تا به آب برسیم در حالی که سال ۵۶ برای این کار تنها ۴۰ متر حفاری نیاز بود. این امر نشان دهنده وضعیت بحرانی منابع آبی استان است که به دلیل عدم توجه به الگوی کشت و مدیریت منابع آبی به وجود آمده است.

خطرات عدم توجه به الگوی کشت و هدررفت سرمایه‌های ملی

نوری‌نسب تاکید کرد که اجرای الگوی کشت براساس نیازهای واقعی و استفاده بهینه از منابع موجود، مخصوصاً آب، برق و گاز ضروری است.

وی خاطرنشان کرد: اگر برنامه‌ای برای رعایت الگوی کشت وجود نداشته باشد و تنها به بازار توجه شود سرمایه‌های ملی کشور به هدر خواهد رفت.

رئیس کمیسیون کشاورزی، آب و صنایع تبدیلی اتاق بازرگانی البرز همچنین با تاکید بر اهمیت توسعه صادرات و معرفی محصولات کشاورزی کشور در سطح جهانی گفت: هدف اصلی ما پس از تولید محصول سالم و با کیفیت باید این باشد که با توسعه صادرات، کشورمان را در عرصه بین‌المللی معرفی نماییم، برای تحقق این مهم به یک رویکرد سیستماتیک و علمی در کشاورزی نیاز است که بتواند به بهبود وضعیت تولید و بهره‌وری در این حوزه کمک کند.

چالش‌های آبی و نیاز به توسعه هوشمندانه در حوزه کشاورزی

در ادامه این نشست، رضا آزادی رئیس پژوهشکده گلخانه‌ها و محیط‌های کنترل شده موسسه باغبانی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی با توجه به موضوع جلسه در خصوص بررسی راهکارهای توسعه هوشمندانه گلخانه‌ها و محیط‌های کنترل شده با محوریت تولید سبزی و صیفی بیان کرد: ما باید به فکر آینده‌گان باشیم و هدف‌گذاری‌های لازم را در این زمینه انجام دهیم.

وی همچنین به چالش‌های آبی کشور اشاره کرد و گفت: با وجود ۴۰۰ هزار حلقه چاه غیرمجاز و کاهش ۱۴۳ میلیارد مترمکعب از آبخوان‌ها باید به توسعه هوشمندانه در کشاورزی توجه کنیم.

دکتر آزادی خاطرنشان کرد: حدود ۶۵ تا ۷۰ درصد ظرفیت‌های گلخانه‌های کشور در استان‌های تهران، البرز، اصفهان، یزد و کرمان قرار دارد که سه استان با مشکلات جدی در منابع آبی مواجه هستند.

وی همچنین به روند افزایشی احداث گلخانه‌ها در کشور اشاره کرد و گفت: توسعه گلخانه‌ها باید هدفمند با برنامه و متناسب با شرایط اقلیمی و زیرساخت‌ها و براساس واقعیت‌های موجود بخش کشاورزی برنامه‌ریزی و اجرا شود و در این رابطه پژوهشکده گلخانه‌ها و محیط‌های کنترل برای رسیدن به اهداف برنامه‌ریزی شده وزارت جهاد کشاورزی آمادگی هرگونه همکاری با بخش خصوصی را دارد.

افزایش مشکلات صادراتی و نیاز به راهکارهای جدید

در بخش دیگری از این نشست، سیداحمد میرجلیلی عضو هیات‌مدیره نمایندگان اتاق بازرگانی البرز و فعالان اقتصادی حوزه کشاورزی استان بیان کرد: مشکلات حوزه کشاورزی نسبت به سال‌های گذشته بیشتر شده است. ما زمانی به کشورهای اروپایی نیز صادرات داشتیم اما اکنون به دلیل مشکلات مالی، ارزی، زیرساختی و تحریم‌ها فرصت‌های صادراتی کم شده است.

میرجلیلی همچنین به ضرورت حمایت دولت از کشاورزان و تولیدکنندگان این حوزه اشاره کرد و گفت: ما باید الگویی برای حفظ تولید و جلوگیری از هدر رفت منابع ارائه نماییم تا نسل‌های آینده کمتر با مشکل مواجه شوند. هم‌چنین نیروی کار در بخش کشاورزی کم است و باید به این موضوع توجه ویژه‌ای داشته باشیم.

برنامه‌ریزی اتاق بازرگانی البرز برای راه‌اندازی میوه سبزی و صیفی در استان

در ادامه احمد غلامی خشگناب دبیر کل اتاق بازرگانی البرز نیز به تشریح برنامه‌های اتاق برای سال ۱۴۰۳ پرداخت و گفت: یکی از برنامه‌های ما برگزاری میوه تخصصی سبزی و صیفی است و در نظر داریم که با همکاری سازمان توسعه تجارت و سازمان صنعت، معدن و تجارت و براساس ظرفیت‌های استانی برپا نماییم

غلامی همچنین تاکید کرد که مطالب ارائه شده در این جلسه پیرامون راهکارهای توسعه هوشمندانه گلخانه‌ها و محیط‌های کنترل شده با محوریت تولید سبزی و صیفی بسیار کاربردی و به‌روز بوده و اتاق بازرگانی آمادگی دارد با همکاری پژوهشکده گلخانه‌ها و محیط‌های کنترل شده و جهاد کشاورزی، سمینارهای آموزشی برای بهره‌برداران حوزه کشاورزی برگزار نماید.

در ادامه محمد علائی‌نژاد، دبیر کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی البرز با اشاره به اهمیت نقش اتاق بازرگانی به عنوان پل ارتباطی میان دولت و بخش خصوصی بیان کرد: با توجه به صادرات سالانه بیش از ۲۰ هزار کانتینر سبزی و صیفی از البرز، این جلسه با حضور فعالان حوزه سبزی و صیفی استان و با هدف بررسی راهکارهای اجرایی برای رفع مشکلات آن‌ها برگزار شد و امیدواریم با همکاری و هم‌فکری فعالان این عرصه و مراکز علمی توانمند کشور در بخش کشاورزی بتوانیم به بهبود وضعیت کشاورزی صادرات‌محور کمک کنیم.

مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران:

برخورد جدی با مراکز عمومی متخلف در مصرف گاز

مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران گفت: با جدیت در ارتباط با بحث پایش ادارات دولتی و قطع گاز ادارات متخلف باید در دستور کار باشد و این امر به پشتوانه تاکید شخص رئیس‌جمهوری و مصوبات نهادهای نظارتی و بالادستی قابل اجراست. ضمن اینکه در موضوع برخورد با پلازاها و مراکز تجاری عمومی هم جدیت لازم به خرج داده شود.

به گزارش پیام آشنا، سعید توکلی در هجدهمین نشست هماهنگی سوخت زمستانی داخلی با اشاره به آمار و ارقام کلی در رابطه با قطع گاز باغ‌ویلاهای خالی از سکنه و سکونت گاه‌های غیرداثم بیان کرد: اقدامات مطلوبی در این زمینه انجام شده اما هنوز موارد بسیار زیادی در این بخش باقی مانده است و حسب تأکید مجدد نهادهای بالادستی، تشدید پیگیری و انسجام بیشتر در بحث بازدیدها و قطع گاز باغ‌ویلاهای خالی از سکنه و سکونت گاه‌های غیردائم صورت بگیرد.

قطع گاز پاساژها و مراکز عمومی بدون اغماض

وی با تأکید بر اینکه عدم قطع گاز این مراکز به منزله عدم اجرای تعهدات تکلیف شده برعهده شرکت ملی گاز ایران است، گفت: تأثیر این اقدامات زمانی ملموس تر خواهد بود که عملیات پایش و قطع گاز به صورت هماهنگی با تیم‌های وزارت نیرو باشد تا ضمن قطع گاز، برق این واحدها قطع شود چراکه در صورت عدم قطع برق، این واحدهای متخلف از وسایل برقی برای گرمایش استفاده خواهند کرد و طبیعتاً این اقدام فشار بیشتری به شبکه وارد خواهد کرد.

به گفته وی همه جای دنیا با آغاز دوره سرد سال آرایش و الگوی مصرف انرژی به سمت مصرف برای گرمایش منازل سوق پیدا می کند و انتظار این است که صنوف مختلف نسبت به اجتناب‌ناپذیر بودن این موضوع و اهمیت حفظ جریان گاز بخش خانگی درک روشنی داشته باشند.

توکلی به تأثیر مثبت ارتباط مستقیم مدیران بهره‌برداری شرکت‌های گاز استانی با گازبان‌ها و نفرات امداد گاز در استان‌ها اشاره و اظهار کرد: این موضوع از سوی اداره گاز استان تهران به اجرا درآمده و اطلاعات میدانی بسیار مناسبی به دست آمده و همین رویه می‌تواند از سوی دیگر شرکت‌های گاز استانی هم مورد توجه واقع شود.

وی با تأکید بر نقش سازنده اصناف در مدیریت مصرف بهینه گاز گفت: همراهسازی صنوف از مسیر آگاه‌سازی صاحبان صنعت می‌تواند کمک شایانی به آرامش روانی جامعه و مدیریت مصرف گاز داشته باشد.

بخش خانگی در اولویت

معاون وزیر نفت تصریح کرد: در همه جای دنیا این یک اصل انکارناپذیر است که با کاهش دمای هوا مقدار مصرف انرژی الگوی مصرف تغییر می کند و نیاز بخش خانگی برای تأمین گرمایش افزایش می‌یابد، طبیعتاً شرکت ملی گاز ایران نیز بخش خانگی را همواره اولویت اول خود قرار داده و نمی‌تواند سهم این بخش را در اختیار دیگر بخش‌ها قرار دهد.

توکلی با بیان اینکه هیوطنان ما سخن حق و حرف کارشناسی را به راحتی می‌پذیرند، یادآور شد: اگر جامعه ما نسبت به این مسئله اشراف داشته باشد که یک ملکول گاز ۲۵۰ میلیون سال عمر دارد و بالغ بر ۷۶ درصد از منابع گاز کشور به صورت حفاری از دریا تأمین می‌شود که این امر به توبه خود منحصر به فرد است، اهمیت گاز را بیشتر درک خواهند کرد.

وی در پایان گفت: عمده گاز کشور از جنوبی‌ترین مناطق با تلاش شبانه‌روزی کارکنان صنعت نفت و گاز بعد از استخراج و پالایش، از طریق خطوط سراسری انتقال گاز به مناطق مرکزی و شمال کشور منتقل می‌شود بنابراین ضرورت دارد تا مجموعه مشترکان در تمام بخش‌ها نسبت به اهمیت این حامل انرژی اهتمام ویژه داشته باشند.

اهدای خون، اهدای زندگی

یادداشت

وزارت بانکداری

سال‌ها پیش در یکی از جلسات بانک مرکزی حضور داشتم. فضای جلسه جدی و پر از بحث‌های تخصصی بود در میان جمع، یکی از نویسندگان قانون عملیات بانکی بدون ربا نیز حاضر بود او مردی سالخورده با سال‌ها تجربه مدیرعاملی در یکی از بزرگ‌ترین بانک‌های کشور بود و احترام زیادی میان حاضران داشت. درحالی که همه به بحث‌های گوناگون گوش می‌دادیم، یکی از حاضران با لحنی صریح و البته انتقادی پرسید: «این چه کاری بود که انجام دادید؟ چرا قانون عملیات بانکی بدون ربا را تصویب کردید؟ مگر نمی‌دانستید که چه ایرادتی دارد؟»

این سؤال، نه فقط سؤال او، بلکه سؤال همه بود؛ سؤالی که سال‌ها در ذهن بسیاری از فعالان و کارشناسان بانکی و حتی مردم عادی می‌چرخید. همه ناگهان سکوت کردند و سراپا گوش شدند تا ببینند پاسخ او به این سؤال چالش‌برانگیز چه خواهد بود.

آن مرد مکثی کرد. نگاهش آرام، اما سنگین بود. سکوت حاضران را شکست و گفت: «ما خودمان هم ایرادات این قانون را می‌دانیم. از همان ابتدا هم می‌دانستیم. اما چه می‌شد کرد؟ چاره‌ای نبود. خطرات بزرگ‌تری نظام بانکی ایران را تهدید می‌کرد که برای دفع آنها ناچار به پیشنهاد دادن این قانون شدیم.» او سپس ادامه داد: «در اوایل انقلاب، برخی افراد معتقد بودند که بانک‌ها باید تعطیل شوند. آنها می‌گفتند بانکداری خلاف شرع است و نباید چنین نهادی وجود داشته باشد. حتی طرح‌هایی مطرح بود که تمام بانک‌ها به کلی حذف شوند و به جای آنها یک وزارتخانه به نام «وزارت بانکداری» تأسیس شود. این دیدگاه تهدیدی جدی برای موجودیت نظام بانکی بود. ما تنها راه ممکن را در این دیدیم که قانونی تهیه کنیم که بتوانیم به نمایندگان و تصمیم‌گیران بقبولانیم که نظام بانکی را اسلامی خواهیم کرد و دغدغه‌های شرعی آنها را رعایت خواهد شد. اگر این کار را نمی‌کردیم، امروز به جای بانک‌ها، نهادی با نام وزارت بانکداری وجود داشت و معلوم نبود که آن ساختار چه سرنوشتی برای اقتصاد کشور رقم می‌زد»

در آن لحظه، به آن مرد حق دادم. با خودم فکر کردم که اگر من هم جای او بودم، شاید همان تصمیم را می‌گرفتم. حس می‌کردم که سایر شرکت‌کنندگان در جلسه نیز همین احساس را دارند؛ نوعی درک مشترک از سختی تصمیمی که او و همکارانش در آن دوران گرفته بودند. از آن زمان سال‌ها گذشته است. دیگر هیچوقت نام «وزارت بانکداری» را نشنیدم. انگار این تهدید برای همیشه از بین رفته بود. اما هرچه بیشتر به وضعیت نظام بانکی کشور و محدودیت‌هایش نگاه می‌کنم، به یک واقعیت تلخ پی می‌برم: وزارت بانکداری سال‌هاست که تأسیس شده است، بی آنکه کسی نامش را بر زبان بیاورد.

نظام بانکی ما با تمام قوانینی که بر آن تحمیل شده، با سازوکارهایی که دیگر چندان به بانکداری مدرن شبیه نیست و با محدودیت‌هایی که آزادی عمل را از آن گرفته است، بیشتر شبیه یک وزارتخانه عمل می‌کند تا شبکه‌ای از بانک‌های مستقل و پویا. آنچه در آن جلسه تنها یک تهدید بود، امروز به شکلی ناهموار اما واقعی محقق شده است.

کافی است نگاهی به آمار تسهیلات تکلیفی بیندازیم؛ تسهیلاتی که بانک‌ها موظفند پرداخت کنند و درست مانند ادارات یک وزارتخانه، با بخشنامه‌ها و مقررات از آنها خواسته می‌شود که از دستورات پیروی کنند. این تسهیلات تکلیفی که در ابتدا شاید محدود و قابل کنترل بودند، طی سال‌ها گسترده‌تر و پرداخته‌تر شدهاند. به حدی که کار اصلی بانک‌ها یعنی اعطای تسهیلات به پروژه‌های سودآور اقتصادی، به حاشیه رانده شده است و منابع محدود بانکی صرف اهدافی می‌شود که الزامات قانونی به آنها تحمیل کرده است، نه انتخاب‌های اقتصادی.

از سوی دیگر، فضا برای رقابت و خلاقیت در بین بانک‌ها که می‌تواند موتور محرک توسعه اقتصادی باشد به مرور زمان از میان رفته است. نمونه بارز این موضوع، نوشتن قرارداد بین بانک و مشتری است؛ امری که زمانی در حیطه اختیارات بانک‌ها بود، اما سال‌هاست که از آنها سلب شده و به بانک مرکزی واگذار شده است. بانک مرکزی این قراردادها را به صورت فرم‌های آزپیش‌نوشته‌شده تهیه و به بانک‌ها ابلاغ می‌کند. حتی سود سپرده‌ها و تسهیلات نیز توسط بانک مرکزی تعیین می‌شود و بانک‌ها هیچ اختیاری در این مورد ندارند. واقعیت این است که اگر روزی وزارت بانکداری تأسیس می‌شد، آیا کاری غیر از آنچه امروز در نظام بانکی رخ می‌دهد، انجام می‌دادَ؟ اکنون، بدون آنکه نامی از وزارتخانه‌ای جدید به میان بیاید، بانک‌ها همانند واحدهایی از یک وزارتخانه عمل می‌کنند؛ جایی که اختیارات، نوآوری و تصمیم‌گیری مستقل جای خود را به تبعیت از دستورات متمرکز داده است.

اگر قرار است گلمی مؤثر برای نظام بانکی کشور برداشته شود، باید نخستین و اساسی‌ترین قدام، احلال وزارت بانکداری نوشته‌شده باشد. کشور بود و احترام زیادی میان حاضران داشت. درحالی که همه به بحث‌های گوناگون گوش می‌دادیم، یکی از حاضران با لحنی صریح و البته انتقادی پرسید: «این چه کاری بود که انجام دادید؟ چرا قانون عملیات بانکی بدون ربا را تصویب کردید؟ مگر نمی‌دانستید که چه ایرادتی دارد؟»

این سؤال، نه فقط سؤال او، بلکه سؤال همه بود؛ سؤالی که سال‌ها در ذهن بسیاری از فعالان و کارشناسان بانکی و حتی مردم عادی می‌چرخید. همه ناگهان سکوت کردند و سراپا گوش شدند تا ببینند پاسخ او به این سؤال چالش‌برانگیز چه خواهد بود.

آن مرد مکثی کرد. نگاهش آرام، اما سنگین بود. سکوت حاضران را شکست و گفت: «ما خودمان هم ایرادات این قانون را می‌دانیم. از همان ابتدا هم می‌دانستیم. اما چه می‌شد کرد؟ چاره‌ای نبود. خطرات بزرگ‌تری نظام بانکی ایران را تهدید می‌کرد که برای دفع آنها ناچار به پیشنهاد دادن این قانون شدیم.» او سپس ادامه داد: «در اوایل انقلاب، برخی افراد معتقد بودند که بانک‌ها باید تعطیل شوند. آنها می‌گفتند بانکداری خلاف شرع است و نباید چنین نهادی وجود داشته باشد. حتی طرح‌هایی مطرح بود که تمام بانک‌ها به کلی حذف شوند و به جای آنها یک وزارتخانه به نام «وزارت بانکداری» تأسیس شود. این دیدگاه تهدیدی جدی برای موجودیت نظام بانکی بود. ما تنها راه ممکن را در این دیدیم که قانونی تهیه کنیم که بتوانیم به نمایندگان و تصمیم‌گیران بقبولانیم که نظام بانکی را اسلامی خواهیم کرد و دغدغه‌های شرعی آنها را رعایت خواهد شد. اگر این کار را نمی‌کردیم، امروز به جای بانک‌ها، نهادی با نام وزارت بانکداری وجود داشت و معلوم نبود که آن ساختار چه سرنوشتی برای اقتصاد کشور رقم می‌زد»

در آن لحظه، به آن مرد حق دادم. با خودم فکر کردم که اگر من هم جای او بودم، شاید همان تصمیم را می‌گرفتم. حس می‌کردم که سایر شرکت‌کنندگان در جلسه نیز همین احساس را دارند؛ نوعی درک مشترک از سختی تصمیمی که او و همکارانش در آن دوران گرفته بودند. از آن زمان سال‌ها گذشته است. دیگر هیچوقت نام «وزارت بانکداری» را نشنیدم. انگار این تهدید برای همیشه از بین رفته بود. اما هرچه بیشتر به وضعیت نظام بانکی کشور و محدودیت‌هایش نگاه می‌کنم، به یک واقعیت تلخ پی می‌برم: وزارت بانکداری سال‌هاست که تأسیس شده است، بی آنکه کسی نامش را بر زبان بیاورد.

نظام بانکی ما با تمام قوانینی که بر آن تحمیل شده، با سازوکارهایی که دیگر چندان به بانکداری مدرن شبیه نیست و با محدودیت‌هایی که آزادی عمل را از آن گرفته است، بیشتر شبیه یک وزارتخانه عمل می‌کند تا شبکه‌ای از بانک‌های مستقل و پویا. آنچه در آن جلسه تنها یک تهدید بود، امروز به شکلی ناهموار اما واقعی محقق شده است.

کافی است نگاهی به آمار تسهیلات تکلیفی بیندازیم؛ تسهیلاتی که بانک‌ها موظفند پرداخت کنند و درست مانند ادارات یک وزارتخانه، با بخشنامه‌ها و مقررات از آنها خواسته می‌شود که از دستورات پیروی کنند. این تسهیلات تکلیفی که در ابتدا شاید محدود و قابل کنترل بودند، طی سال‌ها گسترده‌تر و پرداخته‌تر شدهاند. به حدی که کار اصلی بانک‌ها یعنی اعطای تسهیلات به پروژه‌های سودآور اقتصادی، به حاشیه رانده شده است و منابع محدود بانکی صرف اهدافی می‌شود که الزامات قانونی به آنها تحمیل کرده است، نه انتخاب‌های اقتصادی.

از سوی دیگر، فضا برای رقابت و خلاقیت در بین بانک‌ها که می‌تواند موتور محرک توسعه اقتصادی باشد به مرور زمان از میان رفته است. نمونه بارز این موضوع، نوشتن قرارداد بین بانک و مشتری است؛ امری که زمانی در حیطه اختیارات بانک‌ها بود، اما سال‌هاست که از آنها سلب شده و به بانک مرکزی واگذار شده است. بانک مرکزی این قراردادها را به صورت فرم‌های آزپیش‌نوشته‌شده تهیه و به بانک‌ها ابلاغ می‌کند. حتی سود سپرده‌ها و تسهیلات نیز توسط بانک مرکزی تعیین می‌شود و بانک‌ها هیچ اختیاری در این مورد ندارند. واقعیت این است که اگر روزی وزارت بانکداری تأسیس می‌شد، آیا کاری غیر از آنچه امروز در نظام بانکی رخ می‌دهد، انجام می‌دادَ؟ اکنون، بدون آنکه نامی از وزارتخانه‌ای جدید به میان بیاید، بانک‌ها همانند واحدهایی از یک وزارتخانه عمل می‌کنند؛ جایی که اختیارات، نوآوری و تصمیم‌گیری مستقل جای خود را به تبعیت از دستورات متمرکز داده است.

اگر قرار است گلمی مؤثر برای نظام بانکی کشور برداشته شود، باید نخستین و اساسی‌ترین قدام، احلال وزارت بانکداری نوشته‌شده باشد. کشور بود و احترام زیادی میان حاضران داشت. درحالی که همه به بحث‌های گوناگون گوش می‌دادیم، یکی از حاضران با لحنی صریح و البته انتقادی پرسید: «این چه کاری بود که انجام دادید؟ چرا قانون عملیات بانکی بدون ربا را تصویب کردید؟ مگر نمی‌دانستید که چه ایرادتی دارد؟»

این سؤال، نه فقط سؤال او، بلکه سؤال همه بود؛ سؤالی که سال‌ها در ذهن بسیاری از فعالان و کارشناسان بانکی و حتی مردم عادی می‌چرخید. همه ناگهان سکوت کردند و سراپا گوش شدند تا ببینند پاسخ او به این سؤال چالش‌برانگیز چه خواهد بود.

آن مرد مکثی کرد. نگاهش آرام، اما سنگین بود. سکوت حاضران را شکست و گفت: «ما خودمان هم ایرادات این قانون را می‌دانیم. از همان ابتدا هم می‌دانستیم. اما چه می‌شد کرد؟ چاره‌ای نبود. خطرات بزرگ‌تری نظام بانکی ایران را تهدید می‌کرد که برای دفع آنها ناچار به پیشنهاد دادن این قانون شدیم.» او سپس ادامه داد: «در اوایل انقلاب، برخی افراد معتقد بودند که بانک‌ها باید تعطیل شوند. آنها می‌گفتند بانکداری خلاف شرع است و نباید چنین نهادی وجود داشته باشد. حتی طرح‌هایی مطرح بود که تمام بانک‌ها به